

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับเพศศึกษาของนักศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียน อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถามอย่างสมบูรณ์ทุกข้อ จำนวน 95 คน และสุ่มทบทวนโดยการเลือกแบบเจาะจง จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นแบบสอบถามและคู่มือการสนทนากลุ่มที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และได้ทำการหาความตรงตามเนื้อหา (Validity) โดยปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นนำมาทดลองใช้กับนักศึกษาของศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีคุณสมบัติเหมือนกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในหมวดความรู้ ได้ค่าเชื่อมั่นเท่ากับ .91 จากนั้นจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อง่ายต่อความเข้าใจ

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจงความถี่และร้อยละ ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้และการปฏิบัติ โดยการแจกแจงด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับเพศศึกษา ใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's product - moment correlation coefficient) และทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติด้วยค่าที (t - test) ส่วนข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม ใช้การจดบันทึกและบันทึกด้วยเทป การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences Personal Computer Plus)

ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 95 คน ร้อยละ 51.6 เป็นนักศึกษาเพศชายร้อยละ 48.4 เป็นนักศึกษาเพศหญิง ร้อยละ 65.3 มีอายุระหว่าง 15 - 19 ปี และร้อยละ 34.7 มีอายุ 20 - 24 ปี โดยเฉลี่ยอายุ 18 ปี อายุสูงสุดเท่ากับ 24 ปี และอายุ

ต่ำสุดเท่ากับ 15 ปี ร้อยละ 78.9 สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลายจากระบบการศึกษาภาคบังคับ รายได้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าอยู่ระหว่างต่ำสุด 200 บาทถึงสูงสุด 5,500 บาทต่อเดือน โดยมีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ 2,000 บาทต่อเดือน สถานที่พักอาศัยปัจจุบัน ร้อยละ 66.3 อาศัยอยู่บ้านส่วนตัวหรือบ้านญาติ ร้อยละ 65.2 บิดามารดาอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 26.3 อาศัยอยู่บ้านเช่าหรือหอพัก ลักษณะห้องนอน ร้อยละ 63.2 เป็นห้องนอนส่วนตัวนอนคนเดียว การใช้เวลาว่าง ร้อยละ 47.4 ใช้ในการอ่านหนังสือ ร้อยละ 17.9 ฟังวิทยุ ร้อยละ 11.6 ใช้ในการเล่นกีฬาต่าง ๆ

ประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศ ปัจจุบันมีเพื่อนต่างเพศที่คบกันในสถานະคู่รัก ร้อยละ 37.9 แหล่งความรู้เกี่ยวกับเพศ ร้อยละ 56.8 ศึกษาจากนวนิยาย หรือนิตยสารทั่วไป ร้อยละ 13.7 ศึกษาจากการชมวิดีโอที่มีฉากเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 11.6 สอบถามจากเพื่อนทั้งเพศเดียวกันและเพื่อนต่างเพศ ร้อยละ 64.2 ไม่เคยสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง ร้อยละ 53.7 ต้องมีสิ่งกระตุ้น เช่น ภาพหญิงชายกำลังร่วมเพศหรือการที่หญิงสาวแต่งตัวโป๊เป็นต้น จึงจะเกิดอารมณ์ทางเพศ ร้อยละ 36.7 ของกลุ่มตัวอย่างเพศชายเคยมีประสบการณ์การฉีดยาป้องกัน ร้อยละ 46.9 เคยถูกเพื่อนชักชวนไปซื้อครูดโดยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับหญิงอาชีพพิเศษ ร้อยละ 61.2 เคยมีเพศสัมพันธ์กับหญิงอาชีพพิเศษและ ร้อยละ 44.9 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับหญิงอาชีพพิเศษ ส่วนประสบการณ์เกี่ยวกับการมีประจำเดือนของเพศหญิง ร้อยละ 65.2 มีประจำเดือนครั้งแรกเมื่ออายุ 11 - 14 ปี ร้อยละ 34.8 มีประจำเดือนครั้งแรกเมื่ออายุ 15 - 18 ปี โดยมีอายุเฉลี่ยขณะมีประจำเดือนครั้งแรกเท่ากับ 14 ปี การปฏิบัติตนขณะมีประจำเดือน ร้อยละ 50.0 งดออกกำลังกาย ร้อยละ 63.0 งดดื่มน้ำมะพร้าวหรืองดรับประทานน้ำแข็งขณะมีประจำเดือน

ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา

การศึกษาค้นคว้าได้แบ่งความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาออกเป็น 5 ด้าน คือ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเพศศึกษา ความรู้เรื่องเพศทางชีววิทยา ความรู้ด้านสุขวิทยาเกี่ยวกับเรื่องเพศ ความรู้เรื่องเพศด้านจิตวิทยา และด้านสังคมวิทยา ผลการศึกษาพบว่า

คะแนนความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาโดยรวมของกลุ่มตัวอย่าง มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เท่ากับ 40.57 คะแนน จากคะแนนเต็มทั้งหมด 70 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.82 เมื่อแบ่งระดับความรู้ของกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่มตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

พบว่า ร้อยละ 53.7 เป็นกลุ่มที่มีระดับความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาดี ร้อยละ 46.3 เป็นกลุ่มที่มีความรู้ไม่ดี

เมื่อพิจารณารายละเอียดความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาในด้านต่าง ๆ พบว่า

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเพศศึกษา ร้อยละ 86.3 ทราบความหมายของเพศศึกษา ร้อยละ 71.6 ทราบว่าเรื่องเพศศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของความเจริญเติบโต บุคคลสภาพและความรัก ถ้าเข้าใจได้ดีจะช่วยให้อยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ร้อยละ 24.2 มีความรู้ถูกต้องน้อยที่สุดคือตอบว่า เพศศึกษาเป็นการศึกษาเกี่ยวกับเทคนิคในการร่วมเพศและความผิดปกติทางเพศ รองลงมา ร้อยละ 33.7 ทราบว่าการมีประสบการณ์ทางเพศ ก่อนแต่งงานของวัยรุ่นเป็นการเพิ่มความรู้เรื่องเพศที่ไม่ถูกต้อง

ความรู้เรื่องเพศทางชีววิทยา เกี่ยวกับระบบสืบพันธุ์ และพัฒนาการทางเพศ ด้านร่างกาย ร้อยละ 82.1 มีความรู้ถูกต้องเกี่ยวกับอวัยวะสืบพันธุ์ที่สำคัญของเพศหญิง ร้อยละ 57.9 ทราบความหมายที่ถูกต้องของผ้าเปียก แต่ร้อยละ 91.6 ยังเข้าใจคลุมเครือว่าผ้าเปียกเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติทั้งเพศชายและหญิง ร้อยละ 69.5 ทราบความหมายที่ถูกต้องของประจำเดือน ร้อยละ 90.5 ตอบว่าประจำเดือนของสตรีเป็นของเสียที่ค้างอยู่ในมดลูก ด้านการคุมกำเนิด ร้อยละ 98.9 ทราบว่าการเลือกใช้วิธีคุมกำเนิดที่เหมาะสมควรจะได้ปรึกษาแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 32.6 ทราบว่าผู้หญิงที่ยังไม่เคยมีบุตรไม่ควรใช้ยาฉีดคุมกำเนิด ด้านการปฏิสนธิและการตั้งครรภ์ ร้อยละ 80.0 ทราบว่าการตั้งครรภ์เกิดขึ้นจากหญิงและชายร่วมเพศกันขณะไข่สุกและอสุจิผสมกับไข่ ร้อยละ 46.3 ตอบว่าการมีเพศสัมพันธ์ครั้งเดียวหรือนาน ๆ ครั้ง การตั้งครรภ์จะไม่เกิดขึ้น ความรู้เกี่ยวกับการแท้ง กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 60.0 ทราบเกี่ยวกับความหมายและอันตรายจากการทำแท้ง

ความรู้ด้านสุขวิทยาเกี่ยวกับเรื่องเพศ เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 90.5 ทราบว่าติดต่อโดยการร่วมเพศกับผู้ป่วยที่เป็นโรค ร้อยละ 55.8 มีความรู้ถูกต้องเกี่ยวกับการป้องกัน การเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ส่วนน้อยร้อยละ 17.9 ที่ทราบว่ กามโรคอาจเป็นสาเหตุทำให้เป็นหมันได้ ความรู้เกี่ยวกับโรคซิฟิลิส ส่วนใหญ่ร้อยละ 92.6 ทราบว่าก่อนแต่งงานทั้งชายและหญิงควรให้แพทย์ตรวจโลหิตเสียก่อน ส่วนน้อยเพียงร้อยละ 13.7 ทราบว่า การเป็นโรคซิฟิลิสที่ไม่ได้รับการรักษาอาจทำให้เป็นโรคหัวใจ โรคประสาทได้ ภายหลัง ความรู้เกี่ยวกับโรคหนองในร้อยละ 63.2 ทราบว่าขณะคลอดทารกมีโอกาสรับเชื้อหนองในจากมารดาที่ป่วยเป็นโรคหนองในได้ เกี่ยวกับโรคเอดส์ร้อยละ 97.9 ทราบว่าติดต่อ

ได้จากการมีเพศสัมพันธ์และผ่านทางกระแสเลือด ร้อยละ 38.9 ตอบว่าผู้ที่ติดเชื้อเอชไอวีแต่ยังไม่มีอาการจะไม่สามารถแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่นได้

ความรู้เรื่องเพศด้านจิตวิทยา กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 77.9 ทราบวิธีปฏิบัติตนที่ถูกต้อง ในการทำให้การพัฒนาการทางสุขภาพจิตในวัยรุ่นดีขึ้น ร้อยละ 71.6 ทราบว่า เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศวัยรุ่นควรปรึกษาผู้ใหญ่ เกี่ยวกับการระบายอารมณ์ทางเพศ ร้อยละ 84.2 ทราบว่าการสำรวจความสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองพบได้ในทุกเพศ ร้อยละ 70.5 ตอบว่าการมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามเป็นวิธีระบายความต้องการทางเพศที่ดีที่สุด

ความรู้เรื่องเพศด้านสังคมวิทยา กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 83.2 ทราบว่าความสัมพันธ์ระหว่างเพศชายและหญิงมักจะเกิดขึ้นขณะเข้าสู่วัยรุ่น ร้อยละ 57.9 การมีความสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามเป็นสิ่งที่ควรกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งการร่วมเพศในโอกาสต่อไป ด้านการปรับตัวและการวางตัวต่อเพศตรงข้าม ร้อยละ 60.0 ทราบว่า การรู้จักปรับตัวมีส่วนสำคัญที่ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างเพศดีขึ้นได้ และร้อยละ 68.4 ทราบว่าประเพณีและวัฒนธรรม ในแต่ละสังคมมีความสัมพันธ์กับการวางตัวต่อเพศตรงข้าม

ส่วนที่ 3 การปฏิบัติตนเกี่ยวกับเพศศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้พบว่า คะแนนการปฏิบัติตนเกี่ยวกับเพศศึกษาของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมมีค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติเท่ากับ 17.47 จากคะแนนเต็มทั้งหมด 26 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.66 เมื่อแบ่งระดับการปฏิบัติตนเกี่ยวกับเพศศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ พบว่า ร้อยละ 60.0 เป็นกลุ่มที่มีการปฏิบัติตนถูกต้อง ร้อยละ 40.0 เป็นกลุ่มที่มีการปฏิบัติตนไม่ถูกต้อง

เมื่อพิจารณารายละเอียดการปฏิบัติตนเกี่ยวกับเพศศึกษาในด้านต่าง ๆ พบว่า

การปฏิบัติตนทั่วไปเกี่ยวกับเพศศึกษา ร้อยละ 86.3 ของกลุ่มตัวอย่าง ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน ร้อยละ 68.4 ไม่เคยถูกขอร่วมเพศหรือพยายามขอร่วมเพศกับเพศตรงข้าม ส่วนการปฏิบัติตนที่ไม่ถูกต้อง ร้อยละ 56.8 เคยดูภาพยนตร์ วิดีโอ ที่มีฉากเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ และร้อยละ 34.7 เคยใช้บริการคุมกำเนิด เช่นถุงยางอนามัย ยาเม็ดคุมกำเนิด หรือการคุมกำเนิดชนิดอื่น ๆ

การปฏิบัติตนเกี่ยวกับเรื่องเพศทางชีววิทยา ร้อยละ 27.4 เมื่อประสบปัญหาการตั้งครรภ์ หรือทำให้หญิงคนรักตั้งครรภ์ จะปรึกษาครู อาจารย์หรือผู้ปกครอง ส่วนการปฏิบัติตน

ที่ไม่ถูกต้อง ร้อยละ 6.3 เคยทำแท้งหรือเคยพาหญิงคนรักไปทำแท้ง และร้อยละ 5.3 เคยตั้งครรภ์ หรือเคยทำให้ผู้หญิงตั้งครรภ์

จากการสนทนากลุ่ม ในกรณีที่ประสบปัญหาการตั้งครรภ์หรือทำให้หญิงคนรักตั้งครรภ์ ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ควรทำแท้ง บางคนตอบว่าหากคู่อริของตนต้องการมีบุตร อาจจะทำให้ตั้งครรภ์ต่อไป ส่วนสถานบริการที่จะทำแท้งส่วนใหญ่ตอบว่าไม่ทราบ

การปฏิบัติด้านสุขวิทยาเกี่ยวกับเรื่องเพศ ร้อยละ 98.9 ของกลุ่มตัวอย่างไม่เคยคลุกคลีใกล้ชิดหรือใช้ผ้าเช็ดตัว ชุดชั้นในร่วมกับผู้ที่สงสัยว่าจะเป็นกามโรคหรือโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 53.7 จะไปรับการตรวจรักษาที่คลินิกหรือหน่วยงานสาธารณสุข เมื่อสงสัยว่าตนเองเป็นกามโรคหรือโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และร้อยละ 40.0 หากมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลที่สำส่อนทางเพศจะรับการตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อซิฟิลิสหรือโรคเอดส์ ส่วนการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง พบว่าร้อยละ 25.3 เคยมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามที่ทราบว่าเคยมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลอื่นมาก่อน ร้อยละ 16.8 เคยรับการตรวจเลือด เพื่อค้นหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และร้อยละ 6.3 เคยมีอาการบัสสาวะแล้วมีหนองปนออกมาด้วย

จากการสนทนากลุ่ม ในกรณีที่มีเพศสัมพันธ์กับบุคคลที่สำส่อนทางเพศ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ไม่จำเป็นต้องไปรับการตรวจเลือดใด ๆ จนกว่าจะมีอาการผิดปกติจึงไปรับการตรวจเลือดเพื่อค้นหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

การปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องเพศด้านจิตวิทยา การปฏิบัติเพื่อจะผ่อนคลายอารมณ์ทางเพศของกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 88.4 ไม่เคยหมกหมุ่น คิดคำนึงถึงเพศตรงข้ามถึงขั้นสูสาว ร้อยละ 67.4 ไม่เคยปฏิบัติโดยการหาเวลาว่างให้อยู่ตามลำพัง และร้อยละ 57.9 จะหาทางออกด้วยการออกกำลังกาย หรือทำงานอดิเรกต่าง ๆ ส่วนการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง ด้านการปฏิบัติเมื่อมีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับเรื่องเพศ ร้อยละ 71.6 จะไม่ปรึกษาผู้ปกครองหรือครูอาจารย์ ร้อยละ 32.6 จะตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง ด้านการปฏิบัติเมื่อเกิดความรู้อีกทางเพศ ร้อยละ 24.2 จะผ่อนคลายอารมณ์ทางเพศด้วยการมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม

การปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องเพศด้านสังคมวิทยา ด้านความสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม ร้อยละ 67.4 ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามและจูบเพศตรงข้ามจนถึงขั้นสูสาว และร้อยละ 66.3 ไม่เคยต้องการทดลองร่วมเพศกับเพศตรงข้าม ส่วนการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง ร้อยละ 53.7 ไม่เคยขอคำปรึกษาจากพ่อแม่ หรือครู ในการปรับตัวให้เข้ากับเพศตรงข้าม ร้อยละ

47.4 ไม่เคยปฏิบัติต่อเพศตรงข้ามในสถานะคนรักโดยการให้เกียรติ รวมทั้งให้ญาติผู้ใหญ่รับทราบความเคลื่อนไหว

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับเพศศึกษา

การศึกษาค้างนี้พบว่า ความรู้และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับเพศศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.0275, P > .05$) แสดงว่า นักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาในระดับต่างกันจะมีการปฏิบัติตนเกี่ยวกับเพศศึกษาไม่ต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า นักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาดี จะมีการปฏิบัติตนเกี่ยวกับเพศศึกษาถูกต้องมากกว่านักศึกษาที่มีความรู้ไม่ดี

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา คะแนนความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ได้ค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้โดยรวมเท่ากับ 40.57 จากคะแนนเต็มทั้งหมด 70 คะแนน เมื่อแบ่งระดับความรู้ของกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 ระดับ คือ ผู้ที่มีคะแนนความรู้ตั้งแต่ค่าเฉลี่ยขึ้นไปเป็นผู้ที่มีความรู้ดี และผู้ที่มีความรู้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยเป็นผู้ที่มีความรู้ไม่ดี พบว่ากลุ่มตัวอย่างเพียงร้อยละ 53.7 ที่มีความรู้ดี ทั้งนี้อาจอธิบายได้ว่า ถึงแม้กลุ่มตัวอย่างจะได้รับความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา ซึ่งสอดแทรกในวิชาสุขศึกษา ทั้งจากหลักสูตรประกอบประกอบศึกษาและหลักสูตรการเรียนการสอนนอกโรงเรียนสายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แต่ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับความสามารถทางทักษะ สติปัญญา และความสนใจของแต่ละบุคคลในการจำ ทำความเข้าใจ ขวนขวายหาความรู้เพิ่มเติมหรือหาโอกาสในการฝึกฝนเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสนทนากลุ่มพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เรื่องเพศศึกษาบางประการอยู่ในเกณฑ์ต่ำ และมีความเชื่อความเข้าใจผิดหลายประการเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา คือ เข้าใจว่าเป็นการศึกษาเกี่ยวกับเทคนิค ในการร่วมเพศระหว่างเพศหญิงและเพศชาย ความรู้เรื่องเพศทางด้านชีววิทยายังมีความเข้าใจผิดว่าการมีเพศสัมพันธ์เพียงครั้งเดียวหรือนาน ๆ ครั้ง การตั้งครรภ์จะไม่เกิดขึ้น

การเกิดฝันเปียกเกิดขึ้นได้ทั้งในเพศชายและหญิง มีประจำเดือนเป็นเลือดเสียที่ขับออกจากร่างกาย ด้านสุขวิทยาเกี่ยวกับเรื่องเพศ ทราบว่า กามโรคอาจเป็นสาเหตุทำให้เป็นหมันได้ และยังมีความเข้าใจว่าผู้ที่ติดเชื้อเอดส์ แต่ยังไม่มีการจะไม่สามารถแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่นได้ ความรู้เรื่องเพศด้านจิตวิทยา เกี่ยวกับการเบี่ยงเบนความรู้สึกทางเพศ มีความเข้าใจว่า วิธีปฏิบัติที่ดีที่สุด คือการมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามและการออกกำลังกายหรือการเล่นกีฬา เพื่อเบี่ยงเบนความรู้สึกทางเพศจะทำให้หงุดหงิดของเพศชายเล็กน้อย ส่วนด้านสังคมวิทยาเกี่ยวกับเรื่องเพศ มีความเข้าใจว่าการมีความสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามเป็นสิ่งที่ควรกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งการร่วมเพศในโอกาสต่อไป

จากผลการศึกษาครั้งนี้อาจอธิบายได้ว่า เนื่องจากเรื่องเพศศึกษาเป็นเรื่องที่สำคัญ เรื่องหนึ่งที่มีบทบาทต่อวิถีชีวิตของมนุษย์ เป็นเรื่องหนึ่งที่คนทั่วไปมีความเชื่อและมีความเข้าใจผิด ไม่ว่าจะเด็กหรือผู้ใหญ่แม้แต่ในกลุ่มของบุคคลที่ได้รับการศึกษาสูง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุชาติ โสภประยูรและวรรณิโสภประยูร (2533, หน้า 149) กล่าวว่า ความเชื่อและความเข้าใจที่ผิดเกี่ยวกับเรื่องเพศ เกิดจากแนวความคิด ซึ่งได้มาจากประสบการณ์หรือความรู้ในข้อเท็จจริงที่ไม่ถูกต้อง ไม่มีเหตุผลเพียงพอและปราศจากพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ กล่าวคือผู้ที่มีความเชื่อและเข้าใจผิดเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา อาจจะไม่ใช่พวกที่ไม่มีความรู้เสมอไป อาจเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาแต่ว่ารู้มาผิดหรือคลุมเครือไม่ชัดเจน ดังนั้นจึงพบว่า มีกลุ่มตัวอย่างถึงร้อยละ 46.3 ที่มีความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาไม่ถูกต้อง

จากผลการศึกษาความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง ในครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของวิล กุศลวิศิษฐ์กุล (2527, หน้า 312 - 313) กล่าวว่า ทางด้านการศึกษาในแง่ที่ว่าความรู้เป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งที่สามารถวัดได้ว่ามีหรือไม่มี พฤติกรรมด้านนี้เกี่ยวข้องกับการรับรู้ การจำข้อเท็จจริงต่าง ๆ รวมทั้งการพัฒนาความสามารถและทักษะทางสติปัญญา นอกจากนี้ ประภาเพ็ญ สุวรรณและสวิง สุวรรณ (2532, หน้า 41-43) และสกินเนอร์ (Skinner อังโน มัลลิกา มัติโก, 2534, หน้า 12) กล่าวว่า ความรู้เป็นองค์ประกอบหนึ่งของพฤติกรรม ที่ต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลย่อมไม่เท่ากัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่แตกต่างกันในการเรียนรู้ ได้แก่ ความสามารถของแต่ละบุคคล โอกาสในการฝึกฝนของแต่ละคน แรงจูงใจ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนรู้ ดังนั้น ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาของกลุ่มตัวอย่างจะอยู่ในระดับใด อาจจะขึ้นอยู่กับอิทธิพลขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น

2. การปฏิบัติตนเกี่ยวกับเพศศึกษา คณะกรรมการปฏิบัติตนเกี่ยวกับเพศศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ได้ค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตนโดยรวม เท่ากับ 17.47 จากคะแนนเต็มทั้งหมด 26 คะแนน เมื่อแบ่งระดับการปฏิบัติตนของกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ พบว่า ร้อยละ 60.0 เป็นกลุ่มที่มีการปฏิบัติตนถูกต้อง ร้อยละ 40.0 เป็นกลุ่มที่มีการปฏิบัติตนไม่ถูกต้อง เมื่อพิจารณารายละเอียดการปฏิบัติตนเกี่ยวกับเพศศึกษาด้านต่าง ๆ พบว่ามีพฤติกรรมการปฏิบัติตนบางประการ ที่ไม่ถูกต้อง ได้แก่

การปฏิบัติตนทั่วไปเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา ร้อยละ 56.8 ของกลุ่มตัวอย่างเคยดูภาพยนตร์ วีดีโอ ที่มีฉากเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 34.7 เคยใช้บริการคุมกำเนิดเช่น ยาเม็ดคุมกำเนิด ถุงยางอนามัย หรือการคุมกำเนิดวิธีอื่น ๆ และกลุ่มตัวอย่างเพศชาย ร้อยละ 46.9 เคยถูกเพื่อนชวนไปชั้นครู โดยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับหญิงอาชีพพิเศษซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสันทัด เสริมศรี และสืบพงศ์ ไชยพรรค (2530, หน้า 286 - 292) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศของวัยรุ่นในเขตเมืองส่วนภูมิภาค จำนวน 500 ราย พบว่า ร้อยละ 39.2 มีประสบการณ์ทางเพศ ร้อยละ 50.0 ของกลุ่มที่มีเพศสัมพันธ์มีการใช้วิธีการคุมกำเนิดสนับสนุนการศึกษาของกิติพัฒน์ นนทพิทมตูลย์ (2532, หน้า 9) พบว่าวัยรุ่นมักมีพฤติกรรม "ชั้นครู" กับโสเภณี โดยมีเพื่อนร่วมเพศไป และสอดคล้องผลการศึกษาของกองอนามัยครอบครัว (2533, หน้า 79) ได้ศึกษาพฤติกรรมอนามัยทางเพศของวัยรุ่นที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า วัยรุ่นทั้งชายและหญิงเคยอ่านหนังสือโป๊ที่วางขายทั่วไป และที่ลักลอบขาย เคยอ่านปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศจากคอลัมน์หนังสือต่าง ๆ และเคยดูหนังเพศสัมพันธ์ที่เรียกว่าหนัง "เอ็กซ์"

การปฏิบัติตนเกี่ยวกับเรื่องเพศทางด้านชีววิทยา พบว่า ร้อยละ 5.3 ของกลุ่มตัวอย่างเคยตั้งครรภ์หรือเคยทำให้ผู้หญิงตั้งครรภ์ ร้อยละ 6.3 เคยทำแท้งหรือพาหญิงคนรักไปทำแท้ง จากการสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน เห็นว่า น่าจะเกิดขึ้นได้ เพราะเป็นกำไรชีวิตของผู้ชาย เป็นสิ่งที่ดีเพื่อจะได้ศึกษาซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ยังเข้าใจว่าการมีเพศสัมพันธ์เพียงครั้งเดียวหรือนาน ๆ ครั้งการตั้งครรภ์จะไม่เกิดขึ้น ซึ่งผลจากการศึกษาพบว่า ร้อยละ 37.9 มีเพื่อนต่างเพศที่คบในสถานะคู่รัก นอกจากนี้สภาพสังคมปัจจุบัน มีการรับเอาค่านิยม วัฒนธรรมทางตะวันตกเข้ามาใช้ บางอย่างอาจสนับสนุนหรือเร่งเร้าให้กลุ่มตัวอย่างแสดงพฤติกรรมทางเพศก่อนเวลาอันสมควร และด้วยความเชื่อและเข้าใจที่ผิด ซึ่ง

สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สมจิตต์ ภาติกร และคณะ (2520, หน้า 53 - 54) ได้ศึกษาผู้ป่วยแท้งบุตรที่โรงพยาบาลมหานาคเชียงใหม่ พบว่า ร้อยละ 19.38 ในผู้ป่วย 114 คน ที่ทำแท้งและนอนพักรักษาตัวที่โรงพยาบาล ร้อยละ 53.0 เป็นนักเรียนนักศึกษา เพื่อนชายที่ทำให้ตั้งครรภ์ร้อยละ 58.8 ยังเป็นโสด ซึ่งของกองอนามัยครอบครัว กระทรวงสาธารณสุข ได้ศึกษาเรื่องการทำแท้งแบบพื้นบ้านในชนบท เมื่อปี พ.ศ. 2525 พบว่า ร้อยละ 26.1 ของผู้หญิงที่ทำแท้งมีอายุระหว่าง 15 - 20 ปี ร้อยละ 14.6 มีสภาพโสด ร้อยละ 4.5 ยังเป็นนักเรียน นักศึกษา (กองอนามัยครอบครัว อ่างโนนแพญ ปันราช, 2533, หน้า 46)

การปฏิบัติตนด้านสุขวิทยาเกี่ยวกับเรื่องเพศ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 16.8 เคยรับการตรวจเลือดเพื่อค้นหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 25.3 เคยมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามที่ทราบว่าเคยมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นมาก่อน ร้อยละ 6.3 เคยมีอาการปัสสาวะแล้วมีหนองปนออกมาด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของจุฑามาศ นุชนารณและคณะ (2531, หน้า 1 - 14) ได้ทำการศึกษาเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 5,665 คน พบว่าวัยรุ่นอายุเฉลี่ยประมาณ 18 ปี ร้อยละ 23.3 มีเพศสัมพันธ์ในขณะที่เป็นนักเรียน โดยวัยรุ่นชายมีเพศสัมพันธ์ในอัตราที่สูงกว่า วัยรุ่นหญิงและมีเพศสัมพันธ์กับโสเภณีมากที่สุด สัมภาษณ์การศึกษาของเทพพนม เมืองแมน (Teppanom Maungman, 1983, pp. 49 - 53) พบว่าเยาวชนชายร้อยละ 30 มีประสบการณ์ในการเที่ยวโสเภณี และหมอนวด และเคยเป็นกามโรคมาแล้วร้อยละ 3.89 แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของกองอนามัยครอบครัว (2533, หน้า 56) เกี่ยวกับพฤติกรรมอนามัยทางเพศของวัยรุ่นจำนวน 352 คน ที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่าวัยรุ่นเพศชาย และหญิงส่วนใหญ่ ร้อยละ 95.5 ไม่เคยเป็นกามโรค และส่วนใหญ่ไม่เคยมีการร่วมเพศ กอดจูบ หรือถูกเนื้อต้องตัวสัมผัสสาวกับเพศตรงข้าม และไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของจรรยา พงษ์วิวัฒน์ (2526, หน้า 131) ที่พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 82.05 ยังไม่เคยมีเพศสัมพันธ์

การปฏิบัติตนเกี่ยวกับเรื่องเพศด้านจิตวิทยา การปฏิบัติเมื่อมีปัญหากับเรื่องเพศ ร้อยละ 71.6 กลุ่มตัวอย่าง จะไม่ปรึกษา ครูอาจารย์ หรือผู้ปกครอง ร้อยละ 32.6 จะตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุชา จันท์เอม (2529, หน้า 4) กล่าวว่า วัยรุ่นจะพยายามปรับปรุงร่างกาย ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมมากยิ่งขึ้น พยายามตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยที่ หากประสบปัญหา วัยรุ่นจะหลีกเลี่ยงการขอความช่วยเหลือ

เหลือจากพ่อ แม่ ครูอาจารย์ แต่ พยายาม ทาทางแก้ไขปัญหาด้วยตนเองหรือหากจำเป็น อาจ จะปรึกษาเพื่อน เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ นนพร พาณิชสุข (2522, หน้า 67 - 68) ศึกษาทัศนคติและความต้องการของนักเรียน มัธยมสาธิตรามคำแหงในเรื่องการสอน เพศศึกษา พบว่าในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ นักเรียนชายส่วนใหญ่ต้องการปรึกษาเพื่อนสนิทมากกว่า พ่อ แม่

การปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องเพศด้านสังคมวิทยา ร้อยละ 40.0 ของกลุ่มตัวอย่าง เคยพูดคุยเกี่ยววาราสีเพศตรงข้ามฉันท์ผู้ชาย ร้อยละ 37.9 มีเพศตรงข้ามที่คบกันในสถานะ คู่รัก ร้อยละ 32.6 เคยจูบเพศตรงข้ามฉันท์ผู้ชายและเคยมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม ร้อยละ 53.7 ไม่เคยขอคำปรึกษาจากพ่อ แม่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสุมนนา ชมพูทวีปและคณะ (2534, หน้า 100) ศึกษาเรื่องสุขวิทยาทางการเจริญพันธุ์ของนักเรียนและครูโรงเรียน มัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ร้อยละ 41.6 เคยมีคู่รัก ร้อยละ 28.7 ของนักเรียน ชายและร้อยละ 17.7 ของนักเรียนหญิง เคยมีนัดเที่ยวตามลำพังกับเพื่อนต่างเพศ ร้อยละ 12 ของนักเรียนชายเคยมีเพศสัมพันธ์ เช่นเดียวกับการศึกษาของจวิทยา พงษ์วิวัฒน์ (2525, หน้า 97) ศึกษาความรู้ ทัศนคติและความต้องการของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ใน เรื่องเพศศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 88.21 เห็นว่า มีความจำเป็นต้องคบเพื่อน ต่างเพศเพื่อศึกษาซึ่งกันและกัน และช่วยให้วางตัวและปรับตัวได้เหมาะสม

3. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับเพศศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาของนักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน จังหวัดเชียงใหม่ ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติเกี่ยวกับ เพศศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.0275, P > .05$) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน แสดงว่า ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในศูนย์การศึกษาออก โรงเรียน จังหวัดเชียงใหม่ ระดับใดก็ตาม ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับ เพศศึกษา การที่ไม่พบความสัมพันธ์อาจมีองค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติของกลุ่ม ตัวอย่าง ดังต่อไปนี้ คือ

1. อิทธิพลของความตึงเครียดด้านร่างกายและจิตใจ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ เป็นกลุ่มวัยรุ่นร้อยละ 65.3 มีอายุระหว่าง 15 - 19 ปี โดยมีอายุเฉลี่ย 18 ปี ซึ่งในวัยนี้ร่างกายมีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ภาวะทางเพศ มีการพัฒนาของต่อมฮอร์โมนเพศ การเจริญเติบโตของระบบสืบพันธุ์ซึ่งเป็นการพัฒนาการทางเพศ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับแรงผลักดันทางเพศ จนทำให้เกิดอารมณ์ทางเพศ มีความอยากรู้อยากเห็น อยากรทดลองเรื่องเพศ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ โซเรนเซน (Sorensen, 1982 อ้างใน Kruner & Hollingerworth, 1978, p.14) ที่พบว่าพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่นนั้นจะเริ่มเกิดขึ้น เมื่ออยู่ในระยะวัยรุ่นตอนปลาย คืออายุระหว่าง 18 - 21 ปี

2. ลักษณะทั่วไปของสังคมไทย เรื่องเพศถูกกำหนดว่าเป็นสิ่งที่น่าละอายทำให้สถาบันครอบครัวมีบทบาทในการให้ความรู้เรื่อง เพศน้อย และผู้ใหญ่ในสังคมบางกลุ่มไม่เห็นด้วยในเรื่องนี้ กล่าวว่าจะเป็นการส่งเสริมให้กลุ่มวัยรุ่น หรือเยาวชนสนใจเรื่องเพศมากขึ้นมีการปกปิด ถือว่าเป็นสิ่งต้องห้าม ซึ่งกลุ่มเยาวชนก็พยายามเรียนรู้โดยแสวงหาความรู้เรื่องเพศจากกลุ่มเพื่อน สื่อมวลชน และอื่น ๆ ในการศึกษาครั้งนี้พบว่า เกี่ยวกับแหล่งความรู้เรื่องเพศ ร้อยละ 56.8 ของกลุ่มตัวอย่าง เคยดูภาพยนตร์หรือวิดีโอที่มีเกี่ยวข้องกับเพศสัมพันธ์ รวมทั้งหาความรู้จากนวนิยาย หรือนิตยสารทั่วไป และร้อยละ 11.6 สอบถามจากเพื่อนทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศ ทั้งนี้เราจะเห็นว่า ภาพยนตร์หรือวิดีโอที่มีฉากเกี่ยวข้องกับเพศสัมพันธ์ จะทำให้ความรู้สึกในเรื่องการอารมณ์ของกลุ่มตัวอย่างรุนแรง เพราะความต้องการทางเพศจะเกิดขึ้นได้ง่าย มีการสอนให้รู้จักเทคนิคในการทำผิด การแสดงพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม และสามารถหาอ่านได้จากหนังสือนวนิยาย หรือนิตยสารทั่วไปและหนังสือช่วยுகการอารมณ์ที่ไม่ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศในสิ่งที่ถูกต้อง การหาความรู้เกี่ยวกับเรื่อง เพศโดยการสอบถามจากเพื่อน ทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศ อาจได้รับความรู้ที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม เพราะเพื่อนย่อมมีความรู้ไม่แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่าง สิ่งเหล่านี้อาจก่อให้เกิดความคับข้องใจ เกิดความสงสัยว่าอะไร คือ สิ่งถูกต้อง อาจทำให้วัยรุ่นใช้ตัวเองเป็นเครื่องทดลอง หรือมีการปฏิบัติตนเกี่ยวกับเพศศึกษาที่ไม่ถูกต้อง จนทำให้เกิดปัญหาทางเพศในวัยรุ่น เช่น การทำแท้ง การติดโรคทางเพศสัมพันธ์ จึงสอดคล้องกับการศึกษาคั้งนี้ที่พบว่า ร้อยละ 32.6 ของกลุ่มตัวอย่างเพศชาย และหญิงเคยมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม ร้อยละ 6.3 เคยตั้งครรภ์หรือเคยทำให้นัหญิงตั้งครรภ์ ร้อยละ 6.3 เคยทำแท้งหรือเคยพาหญิงคนรักไปทำแท้ง เกี่ยวกับการติดโรคทางเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 16.8 ของกลุ่มตัวอย่างเพศชายและหญิง เคยรับการตรวจเลือดเพื่อค้นหาโรคติดต่อทาง

เพศสัมพันธ์และ ร้อยละ 6.3 เคยมีอาการบิ่สสาวะแล้วมีหนองปนออกมาด้วย

3. ความเชื่อและความเข้าใจผิดเกี่ยวกับเรื่องเพศ ผลกระทบที่เกิดจากการได้รับความรู้เรื่องเพศที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม และเป็นความรู้ที่ไม่ชอบด้วยเหตุผล และขาดหลักทางวิทยาศาสตร์ อาจทำให้กลุ่มตัวอย่างเกิดความเชื่อและความเข้าใจผิดเกี่ยวกับเรื่องเพศ ซึ่งผลการศึกษาโดยการจัดสนทนากลุ่ม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าการมีเพศสัมพันธ์เพียงครั้งเดียวหรือนาน ๆ ครั้งการตั้งครรภ์จะไม่เกิดขึ้น โดยให้เหตุผลว่า เนื่องจากการร่วมเพศนาน ๆ ครั้งจะทำให้เซลล์สเปิร์มไม่แข็งแรงพอที่ทำให้ตั้งครรภ์ได้ นอกจากนี้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน บางคนตอบว่า น่าจะมีเพศสัมพันธ์ได้เพราะเป็นกำไรของผู้ชาย การมีเพศสัมพันธ์ไม่จำเป็นจะต้องแต่งงานกันเสมอ และการมีเพศสัมพันธ์ทำให้ได้ศึกษาซึ่งกันและกันก่อนแต่งงาน สิ่งเหล่านี้อาจทำให้กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติตนเกี่ยวกับเพศศึกษาไม่ถูกต้องเหมาะสมได้ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของจรรยา สุวรรณทัต (2526, หน้า 824) ที่ว่า ความเชื่อเป็นอิทธิพลสำคัญต่อการแสดงออกของมนุษย์ ด้วยความเชื่อมีความเกี่ยวข้องกับความคิด ความเข้าใจ และการตัดสินใจของบุคคล เมื่อบุคคลมีความเชื่อหรือถูกชักจูงให้เชื่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เขาก็จะมีแนวโน้มที่จะประพฤติปฏิบัติต่าง ๆ ตามความเชื่อนั้นนั้น ๆ

4. อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน กลุ่มวัยรุ่นจะใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับเพื่อน ค่านิยมของกลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อการเลียนแบบของแต่ละบุคคลในเรื่องพฤติกรรม ดังนั้น อาจจะทำให้กลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและหญิงจะทำตามเพื่อนในการคบเพื่อนต่างเพศในสถานะคู่รัก ซึ่งผลการศึกษา พบว่า ร้อยละ 37.9 มีเพื่อนต่างเพศที่คบกันในสถานะคู่รัก และจากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การที่วัยรุ่นมีคู่รักเป็นเรื่องไม่เสียหาย ทำให้มีกำลังใจ สิ่งเหล่านี้อาจสนับสนุนหรือเร่งเร้าให้กลุ่มตัวอย่างแสดงพฤติกรรมทางเพศ ก่อนเวลาอันสมควรได้ นอกจากนี้อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนหรือค่านิยมในกลุ่มวัยรุ่นเพศชาย ที่มีกิจกรรมการขึ้นครุ โดยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับหญิงอาชีพพิเศษ จากผลการศึกษาครั้งนั้นพบว่า ร้อยละ 46.9 เคยถูกเพื่อนชักชวนไปขึ้นครุ โดยมีเพศสัมพันธ์กับหญิงอาชีพพิเศษและร้อยละ 44.9 เคยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับหญิงอาชีพพิเศษ

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่าถึงแม้ความรู้จะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะทำให้นักศึกษามีการปฏิบัติตนที่ถูกต้องเกี่ยวกับเพศศึกษา แต่หากองค์ประกอบต่าง ๆ ที่กล่าวมาไม่มีการปรับเปลี่ยน ดังนั้น แม้นักศึกษาจะมีความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาดีก็จะมีผลต่อการปฏิบัติตนที่ถูกต้อง

เกี่ยวกับนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของมานี ชูไทย (2520, หน้า 20 - 22) สมจิตต์ สุพรรณทัสน์ (2527, หน้า 274 - 280) และทวิทอง ทงษ์วิวัฒน์ (2530, หน้า 105) ที่พบว่ากลุ่มเพื่อน สิ่งแวดล้อม ชุมชนที่อยู่อาศัย ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อ ความต้องการทางด้านร่างกายและจิตใจ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติตัวของคนเรา นอกจากนี้ผลการศึกษานับสนุนการศึกษาของ อัญชลี สิงห์สุด (2534, หน้า 68) ที่พบว่า ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ ($r = .0030, p > .05$) ผลการศึกษานับสนุนการศึกษาของพนมศรี เสาร์สาร (2532, หน้า 63) ได้ศึกษาพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของหญิงอาชีพพิเศษมีความรู้ในเรื่องโรคเอดส์ในระดับสูง แต่มีพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ในระดับปานกลาง

ถึงแม้ว่าในการศึกษาค้างนี้จะ ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับเพศศึกษาโดยรวมของกลุ่มตัวอย่าง แต่จากแนวคิดของ ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520, หน้า 21) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านความรู้ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ที่จะทำให้นักศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการปฏิบัติที่คงทนถาวรผู้วิจัยยัง เชื่อว่าในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล เพื่อให้มีการปฏิบัติตนที่ถูกต้องเกี่ยวกับเพศศึกษา การให้ความรู้ที่ถูกต้องเป็นสิ่งจำเป็น โดยต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลด้วย เช่น ความสนใจ แรงจูงใจ สิ่งแวดล้อม ค่านิยม ความต้องการพื้นฐานในการดำรงชีวิต ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ อาจมีอิทธิพลมากจนบางครั้ง อาจทำให้การปฏิบัติเปลี่ยนแปลงไปจากความรู้และเจตคติที่บุคคลนั้นมีอยู่

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวัดการปฏิบัติตนเกี่ยวกับเพศศึกษา เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตน ในลักษณะจำลองสถานการณ์ การตอบแบบสอบถามเป็นแบบคาดการณ์ไว้ล่วงหน้า ซึ่งโดยความเป็นจริงอาจมีการปฏิบัติ หรือไม่มีการปฏิบัติ ก็ได้ จึงทำให้ความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับเพศศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กัน

2. ลักษณะการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษา เป็นแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองที่บ้าน จะมีการเข้าร่วมกิจกรรมการพบกลุ่ม เดือนละ 2 ครั้ง ได้แต่หมายให้กลุ่มตัวอย่างมาตอบแบบสอบถามในวันที่จะต้อง เข้าร่วมกิจกรรมการพบกลุ่ม ทำให้กลุ่มตัวอย่างอาจเกิดความ

กังวลว่า กลุ่มเพื่อนและครูประจำกลุ่ม จะต้องเสียเวลารอคอยตนเองในการเข้าร่วมกิจกรรม ประกอบกับการใช้สถานที่ตบแบบสอบถาม ได้ใช้ห้องประชุมของศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียน จังหวัดเชียงใหม่เป็นสถานที่ในการเก็บข้อมูล ซึ่งปกติห้องประชุมแห่งนี้จะเป็นสถานที่ ที่ใช้จัด กิจกรรมการพบกลุ่มด้วย จึงมีนักศึกษาจำนวนมากที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างรอ เวลาพบกลุ่มอยู่ภายในห้อง ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างตบแบบสอบถาม ดังนั้น ในการตบแบบสอบถามวัดการปฏิบัติ ซึ่งเป็นพฤติกรรมค่อนข้างซ่อนเร้นนั้น กลุ่มตัวอย่างอาจจะเกิดความระแวงว่าผู้อื่นจะล่วงรู้ พฤติกรรมของตนเองด้วย ซึ่งอาจมีผลทำให้ความรู้และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับเพศศึกษา ไม่มีความ สัมพันธ์กัน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีการพัฒนาหลักสูตรเพศศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน ให้ครอบคลุมความรู้ ทักษะคิดและค่านิยมในเรื่องเพศ เพื่อให้มีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม
2. ควรมีการพัฒนาบุคลากร เช่น ครู อาจารย์ ในการสอนเพศศึกษาและให้ คำปรึกษา รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเพศศึกษาและปัญหาพฤติกรรมทางเพศ ซึ่งได้แก่ แพทย์ พยาบาล และนักสังคมสงเคราะห์ ให้มีความรู้ที่สอดคล้องเหมาะสมรวมทั้งทักษะ ในการทำงาน นอกจากนี้ควรมีการจัดอบรม เผยแพร่ความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจวัยรุ่นด้วยเช่นกัน
4. จัดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการให้คำปรึกษาวัยรุ่นอย่างทั่วถึง โดยวัยรุ่น หรือผู้ปกครองสามารถมาขอรับบริการด้วยตนเอง หรือทางจดหมาย หรือทางโทรศัพท์ เช่น จัด ให้มีศูนย์บริการให้คำปรึกษาปัญหาทางเพศ รวมทั้งจัดให้มีหน่วยงานรับรองในกรณี ที่หน่วยงาน ให้คำปรึกษาไม่สามารถแก้ปัญหาได้ เช่น หน่วยสังคมสงเคราะห์ หน่วยวางแผนครอบครัว เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับเพศศึกษาในกลุ่ม นักเรียน นักศึกษาในแต่ละหลักสูตรของระบบการศึกษาเอกโรงเรียน โดยศึกษาเพิ่มเติมในเชิงคุณภาพให้มากยิ่งขึ้น

2. ศึกษาเปรียบเทียบความรู้และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับเพศศึกษาของนักศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสถานศึกษาของระบบการศึกษาในโรงเรียนกับระบบการศึกษานอกโรงเรียน.

3. ศึกษาถึงสื่อหรือรูปแบบ วิธีการให้ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา สำหรับวัยรุ่นกลุ่มที่อยู่ในระบบโรงเรียนและระบบการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อบรรลุผลในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอนามัยที่เหมาะสม

4. ศึกษาถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อการปฏิบัติตนเกี่ยวกับเพศศึกษาของบุคคล เช่น ความเชื่อด้านสุขภาพ ค่านิยม ระดับความรู้ เพศ อาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจ

5. ควรมีการส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยพฤติกรรม ความต้องการและปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศและเพศศึกษา ตลอดจนความสนใจและความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษาและบุคคลทุกฝ่าย ที่มีต่อการเรียน การสอนวิชาเพศศึกษา รวมทั้งประเมินผลการให้การศึกษาที่ผ่านมาแล้ว เพื่อนำผลการศึกษามาช่วยในการพัฒนามาตรการทางการศึกษาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น